

Mikroliikkumispalveluja koskevan lainsäädännön käyttöönotto ja säännöt Ulvilan kaupungissa

Tekninen lautakunta 19.08.2025 § 56

Valmistelija

Tekninen johtaja Björninen Teemu

Tasavallan presidentti on vahvistanut eduskunnan hyväksymän mikroliikkumista koskevan lainsäädännön 13.6.2025. Uudistus tuo muutoksia tieliikennelakiin sekä uudet säännökset liikennepalvelulakiin, jotka koskevat kunnan myöntämää mikroliikennelupaa. Uuden lain mukaan kunnissa, joissa tarjotaan ammattimaisesti yhteiskäyttöisiä mikroliikkumispalveluita – kuten sähköpotkulautoja – palveluntarjoajilla tulee olla kunnan myöntämä mikroliikennelupa.

Kuntaliitto on ohjeistanut kuntia toimimaan asiassa annettujen aikamäärien mukaisesti. Mikroliikennelupaa koskeva sääntely tulee voimaan 1.8.2025. Kunnan tulee elokuun 2025 aikana joko ottaa lupa käyttöön tai tehdä päätös siirtymäajan hyödyntämisestä. Lupa on otettava käyttöön viimeistään 1.1.2026. Tieliikennelain muutokset, kuten promilleraja ja kevyiden sähköajoneuvojen kuljettajien 15 vuoden ikäraja, tulevat voimaan jo aiemmin.

Ulvilan kaupungin alueella on ainakin kahden kaupallisen mikroliikkumispalveluita tarjoavan yrityksen palveluja käytettävissä. Täten Ulvilassakin on tehtävä päätös ottaa uusi lainsäädäntö käyttöön heti tai viimeistään siirtymäajan päättyessä. On tarkoituksenmukaista, että nyt tehdään päätös lain käyttöönottamisesta vasta siirtymäajan päätyttyä 1.1.2026. On tärkeää koordinoida naapurikuntien kanssa (lähinnä Porin kaupunki) lupaehdot, kun samat yritykset ja laitteet kuntien alueella toimivat ja liikkuvat.

Toimivalta

Tekninen lautakunta vastaa hallintosäännön 38 § kohta 8 mukaisesti Ulvilan kaupungin liikenneturvallisuudesta ja sen kehittämisestä. Hallintosäännön sanamuodon tarkentamista koskemaan myös edellä kuvattuja mikroliikkumispalveluja on syytä tarkastella erikseen.

Esittelijä

Tekninen johtaja Björninen Teemu

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää, että mikroliikkumista koskeva lainsäädäntö otetaan Ulvilan kaupungissa käyttöön siirtymäajan puitteissa 1.1.2026. Tekninen lautakunta vahvistaa oheiset Ulvilan kaupungin mikroliikkumispalveluyrityksille lainsäädännön tarkoittamat lupaehdot sekä edellyttää että tekninen toimiala ylläpitää ja hallinnoi lupia tarkoituksenmukaisella tavalla.

Päätös

Hyväksyttiin

Valmistelija

Tekninen johtaja Björninen Teemu

Mikroliikenteellä tarkoitetaan liikkumista polkupyörällä, kevyellä sähköajoneuvolla tai moottorilla varustetulla polkupyörällä. Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksen mikroliikkumisen lainsäädännöksi 27.5.2025 ja presidentti vahvisti lain 13.6.2025. Tieliikennelakia koskevat muutokset astuivat voimaan heti lain vahvistamisen myötä. Liikennepalvelulain muutokset tulivat voimaan 1.8.2025. Kunnan päätöksellä mikroliikenneluvan käyttöönottoa voidaan lykätä, kuitenkin enintään 1. päivään tammikuuta 2026. Tekninen lautakunta teki 19.8.2025 kokouksessaan päätöksen siirtymäajan käytöstä siten, että lupa otetaan käyttöön 1.1.2026.

Tieliikennelain muutokset koskevat sekä yksityisiä että yhteiskäyttöisiä ajoneuvoja. Lakiin on lisätty seuraavat, mikroliikkumista koskevat kohdat:

- Kevyiden sähköajoneuvojen kuljettajille 15 vuoden ikäraja
- Kevyen sähköajoneuvon ja moottorilla varustetun polkupyörän kuljettamiseen 0,5 promillen raja
- Päihtymisvalvonta polkupyörän, moottorilla varustetun polkupyörän tai kevyen sähköajoneuvon kuljettajalle
- Suojakypärän käyttösuositus kevyen sähköajoneuvon ja moottorilla varustetun polkupyörän käyttäjille
- Liikennepalvelulaissa säädetään kunnan mikroliikenneluvasta.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että mikroliikennelupa vaaditaan kaikilta palveluntarjoajilta, jotka vuokraavat yhteiskäyttöisiä mikroliikkumisvälineitä kunnan hallinnoimalla alueella. Luvan myöntää kunta. Kunta voi asettaa lupaehdot paikallisten tarpeiden mukaan. Mikroliikenneluvan myötä kunnalle tulee sekä päätösvaltaa että vastuuta lupaehtojen oikeasuhtaisessa asettamisessa ja niiden valvonnassa.

Uvilan kaupunki on suunnitellusti seurannut Porin kaupungin teknisen toimialan valmistelutyötä mikroliikenneluvan lupaehtojen osalta kesän ja syksyn 2025 aikana. Kuten todettua on todennäköistä että, molemmissa kaupungeissa toimivat mahdollisesti samat palveluntarjoajat ja yhtenevät lupaehdot selkeyttävät toimintaa ja helpottavat lupaehtojen noudattamisen valvontaa. Valmistelun aikana on Porin kaupunki osallistanut laajasti eri sidosryhmiä. Kuultuja osapuolia ovat olleet:

Poliisi, pelastuslaitos sekä Satakunnan hyvinvointialueen ensihoidon ja päivystyksen henkilöstö
Porin vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto
Porin kaupungin turvallisuuspäällikkö, infran kunnossapito ja pysäköinninvalvonta sekä Porin Kaupunkikeskusta ry

Vuokrasähköpotkulautaoperaattorit
Porin kuntalaiset (avoimen www-kyselyn kautta)

Lisäksi luvan valmistelun yhteydessä on keskusteltu tiiviisti muiden lupaa valmistelevien kuntien kanssa. Tavoitteena on ollut muodostaa mahdollisimman yhtenevät lupaehdot eri paikkakunnille.

Porissa mikroliikennelupa myönnetään vuonna 2026 yhdeksi vuodeksi. Tämän lupakauden aikana kerätään kokemuksia lupaehtojen toimivuudesta. Tarvittaessa lupaehtoja muutetaan ensimmäisestä vuodesta saatujen kokemusten pohjalta. Jatkossa lupakausi voi olla pidempi.

Liitteenä olevassa 'Mikroliikenneluvan yleiset lupaehdot Porin kaupungin hallinnoimilla alueilla' -asiakirjassa on esitetty ne lupaehdot, jotka on päätetty otettavaksi käyttöön 1.1.2026.

Tärkeimpiä lupaehtoja ovat:

- Potkulaudoissa pitää olla äänimerkinantolaite, heijastimet sekä valaisin.
- Heijastimet tulee kiinnittää lautoihin siten, että ajoneuvo on havaittavissa joka suunnalta. Pimeään aikaan varoitusvalon tulee olla päällä myös silloin, kun lautaa ei käytetä.
- Kunnossapidon mahdollistamiseksi ja liikenneturvallisuussyistä toimintaa saa harjoittaa vain sulan maan aikaan
- Nopeusrajoitus Porin ydinkeskustassa on 10 km/h ja ydinkeskustaa ympäröivällä kehällä 15 km/h (kartta nopeusrajoituksista liitteenä)
- Pysäköinti Porin ydinkeskustassa on sallittu vain erikseen merkityille pysäköintialueille, mikäli sellainen on osoitettu 80 metrin säteellä aiotusta pysäköintipaikasta (kartat pysäköintialueista liitteenä)
- Päihtyneenä ajamisen ennaltaehkäisemiseksi käyttösovelluksessa on vaadittava käyttäjiä tekemään ilta- ja yöaikaan klo 22 - 06 reaktiotesti, jolla testataan käyttäjän päihtymystila
- Vuokrasähköpotkulaudoilla ajaminen ja pysäköinti on kielletty kaupungin hallinnoimien koulujen ja päiväkotien alueella sekä liikuntapaikoilla (koulujen ajokieltoalueet liitteenä, muut alueet esitetty Porin kaupungin palvelukartalla)
- Vuokrasähköpotkulautoja ei saa liikenneturvallisuus- ja esteettömyyssiistä pysäköidä pelastustelleille, silloille, alikulkuihin tai näkemältään rajoitettuihin tai kapeisiin kohtiin
- Kaupunki ei vastaa mahdollisista laudoille aiheutuneista vaurioista, jotka aiheutuvat katujen kunnossapidon seurauksena
- Ensimmäisellä toimintakaudella lupa myönnetään yhdeksi vuodeksi

Toimivalta

Tekninen lautakunta vastaa hallintosäännön 38 § kohta 8 mukaisesti Ulvilan kaupungin liikenneturvallisuudesta ja sen kehittämisestä.

Esittelijä

Tekninen johtaja Björninen Teemu

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta vahvistaa oheiset Ulvilan kaupungin mikroliikkumispalveluyrityksille lainsäädännön tarkoittamat lupaehdot sekä edellyttää että tekninen toimiala ylläpitää ja hallinnoi lupia tarkoituksenmukaisella tavalla.

Päätös

Hyväksyttiin